

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

ชื่อฟาร์ม.....

ชนิดการตรวจประเมิน รับรองใหม่ ต่ออายุ ตรวจติดตาม ตรวจกรณีพิเศษ

วันที่ตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
1. องค์ประกอบ					
1.1 สถานที่ตั้ง					
1.1.1 ต้องได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่น	MAJOR				
1.1.2(1) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ หากกรณีที่มีความเสี่ยงจากอันตรายทางชีวภาพ ต้องมีมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ	MINOR				
1.1.2(2) ต้องห่างจากแหล่งชุมชน สถานที่กำจัดขยะและของเสียอันตราย อุตสาหกรรมที่มีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตหรือการล้างทำความสะอาด เครื่องจักร ในระยะที่ไม่ได้รับอันตรายจากทางกายภาพและเคมี	MINOR				
1.1.2(3) ไม่ควรอยู่ในบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง	REC				
1.1.2(4) อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์หรือตลาดค้าสัตว์ ไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร เว้นแต่มีมาตรการในการป้องกันโรคที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	REC				
1.2 ผังและลักษณะฟาร์ม					
1.2.1 มีการวางผังฟาร์มที่ดีตามความเหมาะสมต่อการเลี้ยงกวางแต่ละแบบ ได้แก่ การเลี้ยงแบบขังคอก การเลี้ยงแบบปล่อยแปลง และการเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง ที่สามารถจัดการฟาร์ม และควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ - การเลี้ยงแบบขังคอก จำนวนคอกเหมาะสม เพียงพอ แข็งแรง มีการระบายอากาศที่ดี มีหลังคากันแดดกันฝนหรือมีต้นไม้ให้ร่มเงา กันคอกตามขนาด อายุและเพศ พื้นคอกแห้งและสะอาด - การเลี้ยงแบบปล่อยแปลง มีต้นไม้หรือหลังคากันแดดกันฝน มีการแบ่งเลี้ยงตามขนาด อายุ และเพศ จำนวนแปลงและพื้นที่ เหมาะสม รวมทั้งมีทางวิ่ง (race way) สำหรับการต้อนไปยังโรงจัดการ - การเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง ต้องมีพื้นที่หญ้าหรือพืชอาหารสัตว์อื่นสำหรับให้กวางกินอย่างเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องมีโรงเรือน แต่ควรมีทางวิ่งสำหรับต้อนกวางไปยังโรงจัดการ และมีต้นไม้ให้ร่มเงา	MINOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
1.2.2 พื้นที่ฟาร์มมีขนาดเพียงพอเหมาะสมในการเลี้ยงกวางตาม พันธุ์ ขนาด จำนวนและรูปแบบการเลี้ยง เพื่อให้กวางเจริญเติบโตได้ดี ไม่เครียด สามารถ ป้องกันและควบคุมโรค	MINOR				
1.2.3(1) มีรั้วที่แข็งแรงรอบพื้นที่การเลี้ยงตามลักษณะการเลี้ยงอย่างเหมาะสม กับสายพันธุ์ ที่สามารถป้องกันการเล็ดลอดเข้ามาของสัตว์ที่จะทำร้ายกวาง และป้องกันกวางออกภายนอก เช่น ใช้อรั้วตาข่ายถัก หรือรั้วผสมผสานอื่นๆ ที่เหมาะสม และช่วยลดความเสี่ยงในการนำเชื้อโรคจากคนและสัตว์เข้าสู่ฟาร์ม	MAJOR				
1.2.3(2) รั้วกวาง (deer fence) มีความยืดหยุ่นสูงเพื่อช่วยลดการบาดเจ็บจาก การวิ่งชนของกวาง และให้ความสูงเพียงพอที่จะป้องกันการกระโดดออก ของกวาง	MAJOR				
1.2.4 พื้นที่การเลี้ยงแยกเป็นสัดส่วนจากที่พักอาศัย เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงาน ในฟาร์มเป็นไปอย่างถูกสุขลักษณะ และช่วยในการป้องกันและควบคุมโรคได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	MAJOR				
1.2.5(1) มีโรงจัดการกวาง (deer yard) ที่มีช่องบังคับกวาง (deer crush) ทางเชื่อมกลับคอกและทางลาดเพื่อขนถ่าย (loading ramps) โดยมีคอกคัด และคอกพักเพื่อคัดแยกกวาง รวมถึงมีที่เก็บอุปกรณ์สำหรับจัดการกวาง ที่ สามารถจัดการกวางอย่างเป็นระบบและมีความปลอดภัยต่อกวาง	MAJOR				
1.2.5(2) ทางเชื่อมกลับคอกและทางลาดเพื่อขนถ่าย (loading ramps) ควรเป็นทางเรียบ ไม่มีลื่น	MINOR				
1.3(1) คอกต้องมีโครงสร้างแข็งแรง มีพื้นที่เพียงพอต่อการเลี้ยงกวาง และ มีการแบ่งพื้นที่เพื่อสะดวกในการจัดการกวางแต่ละช่วงอายุ หรือ ขนาด หรือ วัตถุประสงค์ของการเลี้ยง และสามารถจัดการเลี้ยงได้อย่างถูกสุขลักษณะ	MINOR				
1.3(2) พื้นที่เลี้ยงมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนกวางที่เลี้ยง ไม่หนาแน่นเกินไป	MINOR				
1.3(3) คอกพักกวางสำหรับแยกรักษากวางที่บาดเจ็บควรอยู่ห่างจากคอกอื่นๆ เพื่อป้องกันการแพร่ของโรค	MINOR				
2. อาหารสำหรับกวาง					
2.1 มีพืชอาหารสัตว์ เช่น หญ้า ใบไม้ ผลิตผลเหลือใช้จากการปลูกพืช เพียงพอ กับจำนวนกวางที่เลี้ยงในแต่ละวัน	MAJOR				
2.2 กรณีใช้อาหารข้น (concentrate feed) มีคุณภาพ มีความปลอดภัย เหมาะสำหรับการเลี้ยงกวาง ยังไม่หมดอายุ ไม่มีการผสมยาสัตว์หรือสารเคมี ต้องห้ามในอาหารสัตว์ ไม่มีสิ่งปนเปื้อนที่อาจเป็นอันตรายต่อกวางและ ผู้บริโภคมีความเหมาะสมกับความต้องการของโภชนาการในแต่ละช่วงอายุ	MAJOR				
2.3(1) ตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ทางกายภาพเบื้องต้นว่าไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของกวาง เช่น ปราศจากเชื้อรา ไม่เน่าเสีย เมื่อสังเกตด้วยตา และ เก็บตัวอย่างเพื่อไว้ใช้วิเคราะห์กรณีมีปัญหา	MAJOR				
2.3(2) เก็บรักษาในสภาพที่สามารถป้องกันการเสื่อมสภาพ มีสถานที่เฉพาะ สำหรับเก็บรักษาอาหารสัตว์และวัตถุดิบอาหารสัตว์สะอาด แห้ง ปราศจากสัตว์ พากะ มีหลังคาบังแดดกันฝน และมีการระบายอากาศที่ดี รวมทั้งต้องมีวัสดุ รองด้านล่างไม่ให้สัมผัสพื้น	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
2.4(1) กรณีผสมอาหารสัตว์ใช้เอง ห้ามใช้สารต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	MAJOR				
2.4(2) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีหรือยาผสมในอาหารสัตว์เพื่อป้องกันและรักษาโรค ต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำของสัตวแพทย์	MAJOR				
3. น้ำสำหรับกวาง					
3.1 แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในฟาร์ม ต้องอยู่ในบริเวณที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย และส่งผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์ และบุคลากร	MAJOR				
3.2 (1) น้ำที่ขี้เลี้ยงกวางและใช้ในฟาร์ม ควรเป็นน้ำสะอาด กรณีมีความสงสัยในคุณภาพน้ำ ควรมีการตรวจคุณภาพน้ำบางรายการตามความเสี่ยงของการปนเปื้อนอันตราย และมีปริมาณเพียงพอตามวัตถุประสงค์ในการใช้	MAJOR				
4. การจัดการฟาร์ม					
4.1 มีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม แนวทางการทำงาน และวิธีการแก้ไขกรณีเกิดปัญหา ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การทำทะเบียนประวัติสัตว์ - การจัดการฝูง - การจัดการโรงจัดการกวาง - ระบบการเลี้ยง - อาหารและน้ำสำหรับกวาง - การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ - การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ - การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม - การบันทึกข้อมูล - การกำจัดซากและสิ่งปฏิกูล 	MINOR				
4.2 บุคลากร					
4.2.1 มีจำนวนบุคลากรเพียงพอกับจำนวนกวางที่เลี้ยง	MINOR				
4.2.2(1) บุคลากรที่ทำหน้าที่เลี้ยงกวางต้องมีความรู้ ได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงกวางและปฏิบัติงานในฟาร์มได้	MINOR				
4.2.2(2) มีบันทึกประวัติการฝึกอบรมของบุคลากร	MINOR				
4.2.3 มีสัตวแพทย์ให้คำปรึกษาแนะนำ ด้านสุขภาพสัตว์ สุขาภิบาลฟาร์ม และ การใช้ยาภายในฟาร์ม	MAJOR				
4.2.4(1) บุคลากรต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี	MAJOR				
4.2.4(2) ต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยใช้แบบฟอร์มใบรับรองแพทย์ที่ได้รับรองจากคณะกรรมการแพทยสภา	MAJOR				
4.2.4(3) ห้ามผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ เช่น อากาศท้องร่วง อาเจียน เจ็บคอ มีไข้ เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่เลี้ยงสัตว์	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
4.3 การทำความสะอาดและบำรุงรักษา					
4.3.1 กรณีการเลี้ยงแบบขังคอก มีการรักษาความสะอาด <i>ไม่เป็นที่สะสมหมักหมมของมูลและเศษที่ซออาหาร</i> และมีการฆ่าเชื้ออุปกรณ์อย่างถูกสุขลักษณะ	MINOR				
4.3.2 อุปกรณ์ให้น้ำและอาหารต้องสะอาด <i>และมีจำนวนเพียงพอ และเก็บเศษอาหารค้างเก่าเป็นประจำทุกวัน</i>	MAJOR				
4.3.3 รักษาความสะอาดบริเวณโดยรอบคอกหรือแปลง <i>ไม่ให้เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคและสัตว์ที่เป็นพาหะนำเชื้อ</i>	MAJOR				
4.3.4 บำรุงรักษาคอก โรงจัดการกวาง เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี	MAJOR				
5. สุขภาพสัตว์					
5.1 การป้องกันและควบคุมโรค					
5.1.1 อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	MAJOR				
5.1.2(1) มีการป้องกันและควบคุมโรคที่มากับยานพาหนะ อุปกรณ์ และบุคคลก่อนเข้าออกฟาร์ม โดย					
- มีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อยานพาหนะและบุคคลที่เข้า-ออกฟาร์มหรือเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์ ยานพาหนะต้องผ่านการฉีดพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือผ่านโรงพ่นและบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรค กรณีที่พบการระบาดของโรคต้องมีมาตรการเพิ่มเติมในการควบคุมโรค	MAJOR				
- มีการบันทึกการผ่านเข้า-ออก และเวลาที่เข้า-ออกจากฟาร์มของบุคคลและยานพาหนะทุกชนิดที่ตรวจสอบได้	MAJOR				
- มีการฆ่าเชื้อรองเท้า หรือเปลี่ยนรองเท้าสำหรับใช้เฉพาะในฟาร์ม	MAJOR				
- มีวิธีการฆ่าเชื้อวัสดุ อุปกรณ์เข้า-ออกฟาร์ม	MAJOR				
5.1.3(1) มีการควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ รักษาความสะอาดคอก โรงจัดการกวาง และบริเวณโดยรอบ <i>ในรัศมีอย่างน้อย 3 เมตร</i> โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์	MAJOR				
5.1.3(2) มีวิธีการทำลายซากกวางที่ตายด้วยโรค <i>ที่ถูกสุขลักษณะ ถูกต้องตามหลักวิชาการ</i> โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์ <i>และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</i>	MAJOR				
5.1.4 จัดการทางสุขลักษณะที่ดีภายในฟาร์ม เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค	MAJOR				
5.1.5(1) กรณีเกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์	MAJOR				
5.1.5(2) <i>ควรมีโปรแกรมสร้างภูมิคุ้มกันโรคระบาดที่สำคัญให้สัตว์ และโปรแกรมกำจัดพยาธิภายในและภายนอกตามความเหมาะสม</i>	REC				
5.2 การบำบัดโรคสัตว์					
5.2.1(1) อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสัตวแพทย์ โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์ และตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 9032 เรื่อง <i>ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์</i>	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
5.2.1(2) มีการควบคุมและจำกัดการใช้ยาเพื่อลดอันตรายจากยาสัตว์ตกค้าง และลดความเสี่ยงจากการื้อยา	MAJOR				
6. ด้านสวัสดิภาพสัตว์					
6(1) ดูแลกวางให้มีความเป็นอยู่ที่สบาย มีพื้นที่เพียงพอ มีสุขอนามัยที่ดี มีอิสระในการเคลื่อนไหวหรือแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดความเครียด	MINOR				
6(2) กวางได้รับอาหารและน้ำอย่างเพียงพอ	MAJOR				
6(3) ในกรณีที่กวางได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ ต้องได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อมิให้เกิดความทุกข์ทรมาน	MAJOR				
7. การจัดการเขากวางอ่อน					
7.1 มีอุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมในการจับตัวกวาง ตัดเขากวางอ่อน ห้ามเลือดและรักษาแผล	MAJOR				
7.2 ห้ามให้ยาที่ทำให้กวางซึมหรือสลบ	MAJOR				
7.3 ต้องระมัดระวังไม่ให้กวางช็อกหรือบาดเจ็บ	MAJOR				
7.4 ต้องห้ามเลือดให้หยุดไหลหลังจากตัดเขากวางอ่อน	MAJOR				
7.5(1) ควรทำความสะอาดและล้างเขากวางอ่อนให้แห้งก่อนการเก็บรักษา เพื่อช่วยรักษาคุณภาพของเขากวางอ่อน	MINOR				
7.5 (2) การเก็บรักษาเขากวางอ่อน มีวิธีการ ดังนี้ - การแช่เย็นที่อุณหภูมิไม่เกิน 4 องศาเซลเซียส หรือ - การแช่แข็งที่อุณหภูมิไม่เกิน -18 องศาเซลเซียส หรือ - การอบให้แห้งสนิท	MAJOR				
8. สิ่งแวดล้อม					
8.1 กำจัดหรือจัดการขยะมูลฝอย ของเสีย ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ควรมีการแยกประเภท และรวบรวมในภาชนะรองรับที่มีฝาปิดมิดชิด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	MINOR				
8.2 มีการกำจัดและทำลายซากกวางอย่างเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และป้องกันการแพร่กระจายของโรค และอยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ - การฝัง อยู่ในบริเวณน้ำท่วมไม่ถึง และห่างจากแหล่งน้ำ และให้ส่วนบนสุดของซากอยู่ใต้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร และใช้สารเคมีที่สามารถทำลายเชื้อจุลินทรีย์หรือเชื้อโรคต่างๆ ให้แก่ รวด หรือโรยที่ซาก รวมถึงปากหลุมฝังซาก - การเผา ให้เผาในที่ที่เหมาะสมและเผาซากจนหมด	MAJOR				
8.3 กรณีปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ให้บำบัดน้ำเสียจากฟาร์มตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่เกิดโรคระบาด น้ำเสียจากคอก หรือโรงจัดการ ต้องมีการฆ่าเชื้อและบำบัดก่อนปล่อยออกนอกฟาร์ม	MAJOR				
9. การบันทึกข้อมูล					
9.1 ให้บันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการฟาร์ม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและการควบคุมโรค เช่น - ทะเบียนประวัติ เช่น เพศ พันธุ์ เดือนและปีเกิด หมายเลขประจำตัว	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มกวาง

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
- การจัดการฟาร์ม เช่น การนำกวางเข้าและออกจากฟาร์ม การเข้า-ออกของยานพาหนะ และการเข้าเยี่ยมชม	MAJOR				
- ข้อมูลด้านการควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรค เช่น ใบสั่งยาสัตว์ ใบมอบหมายการใช้ยา รายละเอียดการใช้ยา การถ่ายพยาธิ	MAJOR				
- ข้อมูลการจัดการด้านอาหาร เช่น ชนิด คุณภาพ ปริมาณการให้อาหาร	MAJOR				
- ข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพและการฝึกอบรมบุคลากรในฟาร์ม	MINOR				
9.2 เก็บรักษาสอบบันทึกข้อมูลไว้ตรวจสอบอย่างน้อย 3 ปี	MINOR				

หมายเหตุ

MAJOR หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์และส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

MINOR หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ในบางส่วน และไม่มีผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

RECOMMENDATION/OBSERVATION หมายถึง สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยทิ้งไว้หรือละเลย อาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้